

ÅRSMELDING 2007

Innledning

Siden oppstarten i 2001 har Trøndelags Europakontor vært vitne til mye forandring.

2001 var Lisboa-strategien ett år gammel, Sverige hadde vært EU-medlem i 6 år og EU hadde totalt 15 medlemmer. Laeken-deklarasjonen ga startskuddet for arbeidet med EUs konstitusjonstraktat, populært kalt EUs Grunnlov. Økonomisk sett var det en tung tid i kjølvannet av dot.com-krasjene og angrepet på World Trade Centre i New York september samme år. Stigende arbeidsledighet. I 2007, 6 år etter, var Lisboa-traktaten relansert etter at den nærmest hadde blitt erklært fallitt av Wim Kok-rapporten, Sverige tilhører "de gamle" EU 15 i et EU med 27 medlemsland. EUs Grunnlov ligger i ruiner etter franskmennenes "NO", men opp av asken stiger Lisboa-traktaten som de lærde strides om er en 96 eller 97 % kopi av EU-grunnlovsteksten. Økonomisk en god tid, dollaren taper stadig terreng for den sterke, stabile euro. Arbeidsledigheten er på tur ned

Brussel har blitt mer kompleks under disse årene. Konstellasjonene med så mange land i unionen er uoversiktlige, de forandres fra sak til sak. Det har blitt veldig mange flere som ønsker å gjøre sine interesser hørt, det er mange flere som ønsker å posisjonere seg i det felles markedet, det er flere konkurrenter om å løse ut EU-midler i programmene, det har blitt flere som ønsker forelesere, det er flere som ønsker å leie både bolig og kontor i Brussel. EU vokser og Norge krymper relativt sett. EU blir stadig viktigere for oss, mens vi blir stadig mindre viktig for EU. EU-landene samarbeider på langt flere områder enn hva EØS-avtalen gir oss mulighet til. Den overgripende Lisboastrategien griper inn i områder som er viktige for Norge, men som ikke fanges opp av EØS-avtalen. EØS-avtalen ble konstruert for et EU 1993-modell, så det går en rekke oppdateringer oss hus forbi.

Hva betyr det for Trøndelag? Vårt hjemmemarked blir adskillig større, men det blir også konkurransen. Har vi kunnskap om hva som rører seg, så klarer vi oss. Men vi mangler jevnt over basal europakunnskap og forståelse av hvordan Europa utvikles og hvor fort det går. Den beste måten å lære på gjøre noe sammen med noen med samme problemstilling. Etter en stund i Brussel så oppdager man hvor veldig lite spesielle vi nordmenn og det norske samfunn er. Og så oppdager man hvor like problemstillingene og utfordringene er.

Trøndelags Europakontor vil oppfordre til handling, nærmere bestemt samhandling, i forhold til nærområdet vårt, Europa. I Trøndelag må vi bli flinkere til å utnytte i fullt monn det som EØS gir oss til å utveksle kunnskap, informasjon og ideer med våre europeiske naboer.

Trøndelags Europakontor vil se at Trøndelag utvikler seg, at vi gjør Trøndelag til en attraktiv, konkurransedyktig og innovativ region av europeisk klasse. Trøndelags Europakontor vil bidra til at vi i Trøndelag bruker EU-programmene i lokalt og regionalt utviklingsarbeid i langt større grad enn nå, slik at vi får inn det europeiske perspektivet tidlig og lokalt. Det vil gjøre oss bedre rustet til å møte en mer globalisert og internasjonal hverdag.

Det gjelder å være forberedt.

Virksomhetsplan 2007

Trøndelags Europakontor har siden oppstarten i 2001 arbeidet etter følgende hovedprioriteringer:

- a) *assistere næringslivet i internasjonalisering/eksport,*
- b) *assistere FoU-miljøer, skoler og bedrifter som søker deltakelse i europeiske utdannings- og FoU-programmer,*
- c) *assistere regionale og lokale myndigheter med informasjon, representasjon og deltakelse i europeisk samarbeid.*

Dette har også i 2007 ligget i bunnen for kontorets virksomhet, og videre operasjonalisering av konkrete innsatsområder og arbeidsoppgaver reguleres via kontorets virksomhetsplan.

Virksomhetsplanen ble utarbeidet i samarbeid mellom ressursgruppe og styre og vedtatt av styret 13.2.2008. Virksomhetsplanen for Trøndelags Europakontor i 2007 legger hovedfokus på følgende områder:

- 1: Energi**
- 2: Mat**
- 3: Ungdom**

1: Energi

Trøndelags Europakontor sitt arbeid innenfor energi har vært knyttet opp til Access Mid-Norway sitt arbeid på området. Europakontoret har sett på europeisk politikk, prioritering og forskning innen områdene. Kontoret har også sett nærmere på tiltak innen forskningsprogrammene innenfor energiområdet. Europakontoret samarbeider med Access Mid-Norway for å finne relevante arenaer i Brussel der kunnskap og teknologi fra Trøndelag på område energi kan presenteres.

Energi er et sammensatt og krevende saksområde, og Europas energiutfordringer vil i lang tid komme til å dominere EUs saksorden, sammen med miljø- og klimaspørsmålene. Europakontoret har en utfordring i å prioritere riktig på dette store området, og energiforskning og særlig bærekraftig energiforskning er områder som er blitt fokusert på, gitt kompetansemiljøene på området i Trøndelag. Europakontoret vil kunne være døråpner til europeiske prioriteringer og europeisk kompetanse for aktører i Trøndelag på området. Et eksempel var et seminar om EUs energipolitikk og tilhørende forskningspolitiske prioriteringer som kontoret arrangerte for en gruppe fra Trøndelag i mai 2007.

2: Mat

Europakontorets arbeid relatert til mat ble i virksomhetsplanen planlagt å ligge tett opptil prioriteringene for matområdet i VRI. Søknad til VRI gikk ikke igjennom så tidlig som planlagt, så dette arbeidet kom først i gang mot slutten av 2007. Europakontoret ville videre samarbeide Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS, og med Kompetansesenteret for småskala mat i Midt-Norge, Matnavet, på Mære Landbruksskole. Interne forhold i to sistnevnte organisasjoner virket hemmende på dynamikken i samarbeidet, så mye av dette kom først på plass høsten 2007.

Europakontoret har bidratt til å løfte fokus på det internasjonale markedet blant annet ved et større landbruksseminar for trønderske landbruksinteresser, herunder også problemstillinger knyttet til sporing, trygg mat, økologisk landbruk og regional merkevarebygging.

Europakontoret har også arbeidet med å finne europeiske arenaer hvor trøndersk mat og drikke kan presenteres, hvor kompetanse og kunnskap om spesial- og volumproduksjon er tilgjengelig for trønderske partnere. Herunder arrangerte kontoret, sammen med Midt-Sveriges sitt kontor, en julemottagelse 6. desember for ca. 90 gjester. Kompetansesenteret for småskala mat i Midt-Norge var her en viktig samarbeidspartner. Lierne Bakeri fikk her presentere bedriften og dens produkter.

Mot slutten av året begynte Europakontoret et samarbeid med Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS og Kompetansesenteret for småskala mat i Midt-Norge om en mulig etablering av en trøndersk restaurant/traktørsted i Brussel. Dette med basis i de overveldende gode tilbakemeldinger på trøndersk mat fra et internasjonalt publikum under julecocktailene som i 2007 ble arrangert for tredje gang. Målet er å styrke produsentene i Trøndelag med å bruke en slik etablering som grep til å få belyst markedsmessige utfordringer og muligheter for trøndersk mat i et internasjonalt marked. Dette vil sette søkelys på produksjonskapasitet, logistikk, hygiene og sikring og internasjonale forhold og i sum gi produsentene i Trøndelag bedre kompetanse.

3: Ungdom

Trøndelags Europakontor har gode erfaringer med å arbeide for ungdom og internasjonalisering, og har brukt stor tid på å få oversikt over programmer og prosjekter som vil kunne løfte ungdomssatsingen i Trøndelag. Med tanke på Trøndelags fremtidige arbeidstakere, bedriftsledere, lærere, politikere og vitenskapsfolk, mener Europakontoret at kunnskap om Europa og internasjonale forhold må være høyt prioritert ved arbeid opp mot ungdomssatsinger, skole- og fritidsmiljø.

Trøndelags Europakontor har informert om programmer og initiert til søknader på faktiske prosjekter for flere organisasjoner som arbeider med og for ungdom. Europakontoret ser skole- og ungdomsprogrammene i EU som viktige utviklingsverktøy for trønderske partnere i ungdoms- og skolesektoren, og har i 2007 fokusert mer på å få i gang prosjekter innen dette feltet. Europakontoret ser internasjonalisering som viktige moment for bolyst og regional attraktivitet.

Trøndelags Europakontor har i 2007 vært initiativtager og gjennomfører av et demokratiprojekt innen for EU-programmet Aktiv Ungdom. Prosjektet hadde partnere fra Ungarn og Trøndelag, og hadde en fokus på ungdom i forhold til entreprenørskap og demokrati. Kontoret valgte å være aktive i hele prosessen for å opparbeide seg relevant prosjektkompetanse. Dette var ett av de første demokratiprojektene som ble gjennomført i Europa, derav stor oppmerksomhet fra blant andre DG Education and Culture. Aktiv Ungdom, Barne- og Familiedepartementet og Utenriksdepartementet ved Norges Ambassade i Ungarn støttet dette prosjektet med nærmere 350.000 kroner. Dette basert på en grunnfinansiering fra Nord-Trøndelag Fylkeskommune på 150.000 kroner. Prosjektet har videre initiert til en rekke andre eksternfinansierte prosjekter for ungdom og folk som arbeider med ungdom, herunder ungdomsutveksling mellom trønderske, ungarske og engelske ungdommer i Ungarn sommeren 2007, og tilsvarende i Trøndelag etterjulsvinteren 2008. I skrivende stund er ungdomsprojekter mellom Trøndelag og Italia, Trøndelag, Ungarn og England under konkretisering.

Enkeltoppdrag

Til enkeltoppdrag regnes oppdrag som innebærer flere dagers arbeidsinnsats, et oppdrag som hvis utført av en kommersiell aktør ville være et klart fakturerbart oppdrag. Oppdragene kommer som resultat av møter med bedrifter og organisasjoner under hjemmeuaker, via medlemsorganisasjonene, via tidligere oppdrag (gjenkjøp) og direkte henvendelser.

Trøndelags Europakontor har i 2007 utført 14 næringslivsoppdrag. Dette er en betydelig nedgang fra 2006, der 31 næringslivsoppdrag ble gjennomført. Noe av forklaringen kan forklares av bortfall av hjemmeuiker grunnet daglig leders sykemelding. Viktigere er nok den makroøkonomiske situasjonen. Europakontorets oppfatning er at i en høykonjunktur vil de fleste bedrifter være opptatt av å betjene markedet maksimalt, og i mindre grad å søke etter alternative markeder, nye partnere eller ny kompetanse av den art som Trøndelags Europakontor kan tilby. Denne oppfatningen deles med oss av Innovasjon Norge i Trøndelag. Eksportens Dager er en viktig arena for Europakontoret hva gjelder kontakt med enkeltbedrifter. Eksportsatsing Trøndelag har generert færre oppdrag enn tidligere, men Europakontoret fremhever viktigheten i å ha den kvalitetssikringen vi kan få via Eksportsatsinga og Innovasjon Norge i Trøndelag i arbeid med næringslivsoppdrag.

Europakontoret har også i 2007 hatt fokus på å arbeide med næringslivets organisasjoner og nettverk i Trøndelag, uten at det skal ekskludere arbeid med enkeltbedrifter. Europakontoret har forsøkt å fokusere på klynger og nettverk av bedrifter som partnere i kompetanseoverføringen hva gjelder EU/EØS- relaterte rammevilkår for trøndersk næringsliv.

Europakontoret har i 2007 gjennomført 6 større oppdrag fra offentlige aktører, her var tallet i 2006 7 oppdrag. Videregående skoler er de som initierer flest oppdrag fra offentlige aktører.

FoU-relatert arbeid

Kontorets arbeid med FoU i 2007 ble i virksomhetsplanen knyttet opp til Virkemidler for Regional Innovasjon, VRI. I og med at søknad til VRI i Trøndelag ikke forelå før slutten av året, ble denne koblingen ikke reell.

Sintef og NTNU ble medlemmer i Europakontoret fra 2007 av og har først og fremst benyttet seg av Europakontorets kontorlokaler i forbindelse med EU-prosjekt møter i Brussel. I tillegg har kontoret organisert studieopphold for studenter fra NTNU og økonomisjefer fra Sintef.

Trøndelags Europakontor var i 2007 betalende medlem av ERRIN, European Regional Research and Innovation Network. Dette nettverket sørget for tidlig informasjon om utlysninger, hadde gode partnersøksfunksjoner og var generelt ansett for å være et meget godt nettverk for FoU-aktører. ERRIN var tidligere finansiert over et EU-prosjekt i Brussel, og gikk over til å bli en medlemsorganisasjon fra 2007 av. Europakontoret var tidligere meget fornøyd med ERRINs arbeid, men 2007 ble et år preget av indre stridigheter i ERRIN og meget liten operativ aktivitet og svake leveranser. Trøndelags Europakontor gikk ut av ERRIN fra årsskiftet 2007/2008.

Trøndelags Europakontor som kompetansepartner

Trøndelags Europakontor har arrangert og gjennomført 11 studieopphold for til sammen 260 personer på fra Trøndelag i 2007. Gjennomsnittlig lengde på studieoppholdene i 2007 er tilnærmet 2,5 dager.

Dette er over det dobbelte av hva som har vært gjennomsnitt foregående år. Dette har derfor tatt mye av Europakontorets tid. Kontoret får meget gode tilbakemeldinger på de ulike studieoppholdene fra deltagerne. Kontoret fyller her sin rolle som døråpner og kompetansepartner i EU/EØS-relaterte spørsmål og gjør mulighetene i EØS-avtalen bedre kjent for trønderske interesser. Kontoret opparbeider seg også stor kompetanse og stort nettverk i planleggingen og gjennomføringen av studieopphold, både i Brussel og i Trøndelag.

Markedsføring

I 2007 fikk Trøndelags Europakontor produsert en ny hjemmeside. Fokus har vært på enkel oppbygning og brukervennlighet i forhold til redigering. Saker av relevans til kontorets satsingsområder har blitt prioritert. Kontoret har også fått utarbeidet logo, og et arbeid med å lage en informasjonsbrosjyre ble satt i gang mot slutten av året.

Trøndelags Europakontor i 2007 vært omhandlet i regional media via 2 artikler i Trønderavisa og 1 artikkel i Hitra-Frøya. Dette er en stor nedgang fra 2006, da tallet var 8 artikler hvorav 6 i Trønderavisa og 2 i Adressa.

Regnskap.

Medlemskontingent 2007, annen driftsinntekt og renteinntekter gir en samlet inntekt på 2 033 729 kroner. Kontorets utgifter i 2007 utgjorde 2 051 747 kroner. Dette gir et negativt årsresultat på 18 018 kroner.

Organisering.

Trøndelags Europakontor er organisert som en uavhengig forening med eget organisasjonsnummer i Enhetsregisteret i Brønnøysund. Trøndelags Europakontor styres av et styre valgt blant og av medlemmene. Daglig leder rapporterer til styret i styremøter. I tillegg har kontoret en ressursgruppe sammensatt av en person fra hvert medlem i foreningen. Ressursgruppen er daglig leders daglige kontaktnett hos medlemsorganisasjonene. Ressursgruppen og styret utarbeidet i samarbeid med daglig leder virksomhetsplan for 2008.

Medlemmer.

Medlemmer i Trøndelags Europakontor pr. 31.12.2007:

Sør-Trøndelags Fylkeskommune
Nord-Trøndelag Fylkeskommune
Trondheim Kommune
Steinkjer Kommune
Høgskolen i Sør-Trøndelag
Høgskolen i Nord-Trøndelag
Trøndelag Forskning og Utvikling
SpareBank 1 Midt-Norge
Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk
Bioforsk Midt-Norge
NTNU
Sintef

Det har ikke kommet til nye medlemmer i 2007. Trøndelag Forskning og Utvikling har gitt beskjed om at de vurderer å avslutte sitt medlemskap i foreningen med virkning fra 1.1.2009. Endelig avklaring vil komme i løpet av høsten 2008.

Styret

Styret i Trøndelags Europakontor har i 2007 bestått av:

Kirsten Haugum (NTFK)	vara: Inge Fornes (NTFK)
Milian Myraunet (STFK),	vara: Heidi Magnussen (STFK)
Asbjørn Norberg (SMN),	vara: Liv Malvik (SMN)
Rikke Mo Veie (HiNT)	vara: Torunn Klemp (HiST)
Elin Rognes Solbu (Trondheim kommune)	vara: Birger Elvestad (Trondheim kommune)
Bjørn Ole Grodås (NTE)	vara: Hans Brattås (Steinkjer kommune)
Per Ivar Maudal (NTNU)	vara: Reidar Bye (SINTEF)

Kirsten Haugum har vært styrets leder, Milian Myraunet har vært nestleder.

Styremøter

Styret i Trøndelags Europakontor har i 2007 hatt 3 styremøter og styret har i alt behandlet 18 saker.

Oppsummering.

2007 har i sum vært et godt år for Trøndelags Europakontor. Kort sagt har det vært en betraktelig økning i studieopphold, men en nedgang i antall næringslivsoppdrag. Kontoret får gode tilbakemeldinger på både oppdrag og studieoppholdene som kontoret arrangerer.

I løpet av 2007 var daglig leder sykemeldt i til sammen 4 uker, noe som var en drastisk økning i sykefraværet i forhold til tidligere år der det ikke har vært sykefravær. Dette synliggjorde at kontoret er veldig sårbart i forhold til hvordan det er bygd opp med én person fast ansatt og to traineer med tilnærmet ett halvårs overlapping i Brussel.

Kontoret erfarte også at en tettere oppfølging av studiegrupper etter retur til Trøndelag og en oppfordring og veiledning til handling, til å ta aktive grep i forhold til europeisk utvikling i form av deltagelse i utviklingsprogrammer. Dette viser en potensiell langt større avkastning av de trønderske midlene som legges inn i kontoret. Men dette fordrer en langt tettere oppfølging og langt større aktivitet hjemme i Trøndelag.

Mot slutten av 2007 vedtok styret å sette i gang et prøveprosjekt med en utvidet trainee-ordning som hjemmekontorløsning for Trøndelags Europakontor. En slik løsning vil gi et styrket kontor i forhold til sykdom eller eventuell utskifting av personell. I tillegg vil man klare å utløse en større avkastning i forhold til bedre bruk av mulighetene i EØS-avtalen, det vil si økt kompetanse om, og bruk av, EU-midler i lokal og regional utvikling i Trøndelag. Sist, men ikke minst, bringer man personer med internasjonal kompetanse tilbake til Trøndelag. Kort sagt et rasjonelt og godt grep for videreutvikling av Trøndelags Europakontor.

Steinkjer, 6.5.2008

Kirsten Haugum/sign/
Styreleder, Trøndelags Europakontor

Innstilling til vedtak, Sak 3, Årsmøte 2008: Styret anmoder Årsmøtet om å godkjenne årsmeldingen.

Kirsten Haugum /sign/,
Styreleder

Stein Ivar Mona /sign/
Daglig leder